

Oportunități sau constrângeri dezvoltarea asistentei medicale private?

Măsura în care constrângerile devin oportunități

Dr. Vasile Cepoi

- Sistemele sanitare se confrunta cu o stare de criză multiplă:
 - Financiară
 - Resurse limitate
 - Nevoi în continuă creștere
 - Evoluția demografică
 - îmbătrânirea populației
 - creșterea speranței de viață
 - Dezvoltarea tehnologiilor medicale și eficacitatea îngrijirilor
 - Structurală
 - Structura sistemelor de îngrijiri nu răspunde eficient nevoilor
 - Nu asigură accesibilitate adecvată fiecărei categorii populaționale care are nevoie de îngrijiri – populațiile vulnerabile, populația activă

Criza se concretizeaza sub forma unor dificultati

- Managementul informațional deficitar –
 - Crește asimetria informațională
 - Sistemele de raportare a morbidității, a efectelor adverse, a bunelor practici au o eficiență redusă
 - Există părți interesate în menținerea asimetriei informaționale:
 - Instrument concurențial
 - Protecția privind eroarea medicală etc.
- Organizarea nu este în funcție de obiective și de răspundere - optimizarea proceselor este lentă
 - nu se asigură accesul – v. *distribuția furnizorilor vs. nevoia normativă*
 - nu se asigură continuitatea îngrijirilor
 - ineficiență economică
 - competiție rău înțeleasă
 - management deficitar
 - comunicarea dintre diferitele grupe profesionale deficitară –
 - nu se împărtășesc cele mai bune practici
 - pacientul nu este în centrul atenției – se tratează numai organul
- Stimulente și metode de motivare inadecvate determină:
 - Supraprescriere de îngrijiri medicale
- Personalul medical nu este la curent cu legislația din domeniu în special în ce privește:
 - drepturile pacientului
 - siguranța și securitatea datelor protejate
- Calificarea și perfecționarea pregătirii profesionale nu corespunde nivelului tehnologic actual

Riscul moral

Supraprescrierea de îngrijiri medicale

- Dezvoltarea pieței serviciilor medicale este determinată de:
 - Caracterul public al serviciilor medicale
 - Mediul socio-economic în care se desfășoară

Caracterul public al serviciilor medicale

- Sa răspundă nevoilor de sănătate ale populației
 - Oferta sa fie concordantă cu nevoia normativă/percepută/exprimată/comparată
- Sa asigure accesul la servicii prin:
 - Reducerea asimetriei informaționale
 - Distribuția teritorială echilibrată
 - Reducerea costurilor directe
- Să crească nivelul de siguranță a pacientului prin:
 - Comunicarea celor mai bune practici
 - Creșterea experienței profesionale prin concentrarea cazuisticii complexe și cu incidență redusă în centre de excelență – inclusiv la nivel european

Caracterul public al serviciilor medicale

- Nivelul așteptărilor pacienților în raport cu posibilitățile practicii medicale
 - determinat de asimetria informațională
 - condiția socio-culturală
- Cauze care limitează accesul
 - Asimetria informațională a pacientului vs. furnizori
 - Dificultăți în alegerea furnizorului – nu cunoaște:
 - performanțele profesionale
 - siguranța actului medical
 - siguranța serviciului medical
 - posibilitatea recuperării eventualelor prejudicii
 - costurile reale ale îngrijirilor
 - atitudinea personalului

Mediul socio-economic

- Regelementarea și dereglementarea pieței serviciilor medicale
 - Tendința reglementării costurilor de către autoritatea competentă determinată de:
 - Creșterea continuă a costurilor îngrijirilor medicale
 - Heterogenitatea practicilor, rezultatelor și implicit a costurilor
 - Introducerea principiilor MBD și ETM (HTA)
 - Reglementarea prețurilor
 - Tendința de control al accesului la resursele financiare publice a furnizorilor privați în scopul protejării populației de o creștere a poverii financiare și asigurarea accesului la servicii
 - Tendința dezvoltării pieței serviciilor medicale pe principiile pieței libere
 - Libertatea de alegere a furnizorului de către pacient în baza principiilor liberei circulații a persoanelor și a produselor și serviciilor
 - Pacientul devine consumator și se interesează de serviciile medicale, selectează furnizorii
 - Furnizorii de servicii lucrează din ce în ce mai mult într-un mediu concurențial intern și extern

Problemele calității în spitale

- Probleme funcționale sau operaționale
 - Relațiile dintre serviciile din unitatea medicală pot fi nișe de non-calitate
 - “Egoismul” la nivel de secție - Neglijarea integrării obiectivelor economice ale spitalului la nivelul secției
 - Gestiunea riscurilor relevă importanța monitorizării constante a acestora pentru a identifica posibilele disfuncționalități
- Probleme umane și sociale
 - Evoluția socio-economică și politică, pot avea consecințe nefaste asupra personalului, costurilor și calității îngrijirilor
 - Antrenează insatisfacție, tensiuni, litigii
 - Consecințe juridice
 - Activitatea medicală evoluează de la o obligație de mijloace la una de rezultat

Problemele calității în sănătate

- Probleme economice
 - Sustenabilitatea asistenței medicale spitalicești publice este dificilă având o singură sursă de venit – asigurările obligatorii
 - Costurile calității
 - Costurile non-calității
 - Acreditarea asociată cu controlul calității introduce noțiunea de raport calitate/preț
 - Evaluarea unităților medicale, pe baza acestui raport, poate genera teamă de a nu se constata costuri crescute ca urmare a unui nivel scăzut al calității

Aspecte socio-culturale și etice

- Relația cu pacientul
- Relația cu societatea

Evoluția pacientului

- Pacientul a evoluat de la un pacient care avea încredere maximă în medic și personalul medical la un pacient mai informat și ca urmare:
 - Mai exigent
 - Mai preocupat de calitatea îngrijirilor
 - Mai conștient de drepturile sale,
 - Mai educat

Evoluția pacientului

- Atitudinea se schimbă:
 - Este mai puțin încrezător în recomandările medicilor
 - Este mai revendicativ, nerăbător, uneori la limita intoleranței
 - Încrederea spontană în sistemul de sănătate nu mai este o atitudine apriorică
 - Doresc probe privind rezultatele medicale, mai multe informații, mai multă libertate în relația cu medicii și unitățile medicale
 - Cresc exigențele privind siguranța actului medical

Evoluția pacientului

- Schimbările se reflectă și în evoluția generală a societății
- Au apărut asociații ale pacienților, care sunt din ce în ce mai influente
- Pacientul devine mai mult client
 - Este mai puțin înțelegător
 - Mai puțin respectuos față de deciziile medicale
 - Mai puțin fidel – fenomenul „migrației” medicale
 - Puterea medicului față de pacient a scăzut
 - Pacientul judecă pertinenta prescripției și calitatea îngrijirilor
 - Crește numărul celor care reclamă nemulțumiri privind practica medicală

Mediatizarea sănătății

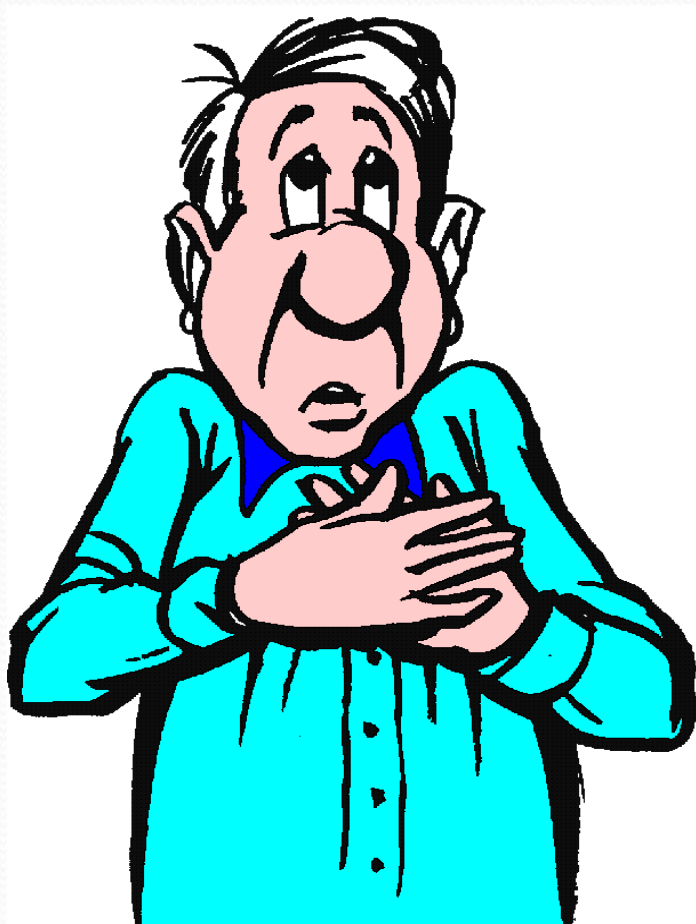
- Interesul mass-media pentru problemele sănătății este în continuă creștere
- Populația este sau se crede că este mai bine informată
- Mediatizarea poate avea:
 - un efect pozitiv în sensul creșterii interesului pentru propria sănătate
 - un efect negativ - risc de dezinformare în masă
 - erori și disfuncționalități ale sistemului amplificate exagerat
 - diseminarea de informații științifice false sau nevalidate
 - descoperiri științifice prezentate ca fiind achiziții recente revoluționare, diagnostice sau terapeutice, care nu sunt, încă, decât căi de cercetare
 - risc de creștere a consumului nejustificat de servicii medicale cu efecte economice nedorite

Mediatizarea sănătății

- Mediatizarea și vulgarizarea cunoștințelor medicale, dă pacienților sentimentul „că știu” și le crește nivelul de exigență față de sistemul de sănătate
- Aceste exigențe sunt legitime atâta vreme cât nu sunt deformate de exagerări sau înțelegeri greșite a unor aspecte ale îngrijirilor medicale
 - Vezi campania „Spitalul dăunează grav sănătății” etc. „Evenimentul zilei” incheie campania „Spitalul dauneaza grav sanatatii”, in care veti citi despre romani care au fost „victime” ale sistemului medical din Romania. La final, vom analiza de ce suntem intr-o astfel de situatie și ce putem face ca sa schimbam ceva. .. Aceste grozavii..., se adauga unei serii nesfarsite de erori medicale

(30 November 2007)

Pacientul in centrul atentiei îngrijirilor pentru sănătate!

Orientarea pacientului în sistemul de sănătate

Concluzie

- **Constrângeri**

- Resurse limitate – costuri și nevoi în continuă creștere
- Internaționalizarea pieței serviciilor medicale
- Epidemiologia efectelor adverse în executarea actului medical
 - Siguranța pacientului o problemă internațională
- Evoluția pacientului de la condiția de încredere apriorică în medic la neîncredere
- Competiția între furnizori pentru cota de piață și pentru resursele publice la nivel internațional
- Lipsa colaborării pentru promovarea celormai bune practici
- Discontinuitatea îngrijirilor medicale
- Libera circulație a pacienților și a serviciilor medicale

- **Oportunitate = răspunsul la aceste constrângeri =**

COMPETIȚIE PRIN CALITATE

MULȚUMESC!